

splněny nejsou, není řízení dle čl. 247 obch. zák. ukončeno a zejména nezanikla procesní způsobilost žalující banky, jak mylně tvrdí odvolatel.

**N e j v y š š í s o u d** nevyhověl dovolání.

### **D ů v o d y:**

Odvolací soud po právní stránce věc správně posoudil, i stačí dovolatele poukázati na správné důvody napadeného rozsudku, a třeba podotknouti jen toto: Dovolateli patrně není jasno, jaký dosah má zrušení akciové společnosti a zápis tohoto zrušení do obchodního rejstříku dle čl. 247 čís. 4 obch. zák. s jedné strany a vlastní provedení fuse a výmaz firmy dle čl. 25 obch. zák. s druhé strany. Dokud není vyhověno podmínkám článku 247 obch. zák., dotud nezanikla akciová společnost naprosto a nedošlo k splnutí jejímu s jinou akciovou společností (srovnej odst. III., bod 8 nařízení min. sprav. ze dne 10. prosince 1901, čís. 40 věstn. min. sprav.). V tomto případě provedeny byly k uskutečnění fuse dcsud jen některé kroky a nedošlo dokonce ještě ani k tomu, by usnesení přejímající společnosti bylo schváleno státní správou. Proto žalující společnost, i když stal se již ohledně ní zápis v obchodním rejstříku dle čl. 247 čís. 4 obch. zák., jest dosud samostatnou osobností, která dle §u 1 c. ř. s. může své nároky před soudem uplatňovati. Nesprávnost opačného názoru dovolatelova plyne i z této úvahy: Fuse jest přechodem nejen práv, nýbrž i závazků společnosti, která fusí má zaniknouti, tedy universální sukcessí. Kdyby již v tom období, dokud podmínky čl. 247 obch. zák. nejsou splněny, zejména dokud státní správa neschválila usnesení přejímací společnosti o fusi, měla býti žalující společnost pokládána za naprosto zaniklou, byl by tím pořad práva jejím věřitelům dočasně znemožněn, ježto by s jedné strany nemohli žalovati společnost prý již neexistující a s druhé strany nemohli by ještě vystupovati proti přejímající společnosti, která se ještě universální nástupkyní zrušené společnosti nestala. To by byl stav právně nemožný.

### **Čís. 5015.**

**Výnos ministerstva železnic ze dne 12. ledna 1922, čís. 66.900-I/3 nevztahuje se na službu v okresní nemocenské pokladně. Výnosem ministerstva železnic, jímž bylo v konkrétním případě rozhodnuto o započítání let, není soud vázán. Služba u okresní nemocenské pokladny jest službou veřejnou. Jest služba tato rovnocennou službě u dráhy?**

(Rozh. ze dne 5. května 1925, Rv I 468/25.)

Žalobu, již domáhal se vrchní oficiál státních drah na československém eráru, by mu byla do služby u státních drah započtena léta, ztrávená u okresní nemocenské pokladny, **procesní soud** prvé **stolice** zamítl. **D ů v o d y:** Soud zjistil, že žalobcovu žádost o započtení služební doby, ztrávené u okresní nemocenské pokladny, do celkové služby ztrávené u státních drah zamítlo ředitelství státních drah

a limine z těchto důvodů: »Vykazované zaměstnání u okresní nemocenské pokladny není co do výkonu rovnocenné se službou u dráhy a tato z ní netěží.« V základě předkládací zprávy o stížnosti žalobcově na ministerstvo železnic zjistil soud, že tato obsahuje slovně totéž jako zamítací výnos, že výnos ministerstva železnic zní: »Stížnost se zamíta z důvodů uvedených v tamní zprávě ze dne 20. března 1924.« V základě výměru, které po té vydalo ředitelství státních drah, zjistil soud, že v něm oproti slovnému znění zamítacího usnesení jest vsunuto slovo: »soukromé« zaměstnání u okresní nemocenské atd. Z toho jde, že dráha v prvním případě nerozlišovala, v druhém uvedla předchozí zaměstnání žadatelovo jako soukromé. V tom směru ale stalo se tak neprávem. Okresní nemocenské pokladny uvedeny byly v život zákonem ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. na základě státu příslušející péče o blaho dělnictva a o povinné zajištění dělníků pro případ jich onemocnění (§ 12). Na zřízení okresních nemocenských pokladen a jich činnost mají vliv politické úřady státní. Stanovy okresních nemocenských pokladen zřizuje politický úřad, který při zřízení a změně své potřebí má schválení zemské politické správy, okresní nemocenská pokladna sama podléhá státnímu doзору (§ 14, 19, 39). Potrestání přestupků, uvedených v §§ 67 a 68 přináležejí politickému úřadu (§ 69 a 70). I obce jsou povinny spolupůsobiti (§ 73). Z toho vyplývá, že při okresních nemocenských pokladnách jde o zájem veřejnoprávní, že takové pokladny jsou institucí veřejného práva. Proto také orgány takové pokladny pokládány jsou za úřední osoby, stojící pod ochranou §u 68 tr. zák. Činnost úředníka okresní nemocenské pokladny je tedy povahy veřejnoprávní, je službou veřejnou a jí na roveň postavenou, a má tu místa ustanovení §u 15 a nikoliv §u 16 prov. nař. ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. § 15 zní: Veřejná služba a služba jí na roveň postavená budiž započtena plně, pokud je rovnocenna co do výkonu i vzdělání, předepsaného pro civilní státní službu, o niž jde. Zbývá tedy jen ještě otázka, zda služba, o jejíž započtení jde, má právě uvedené náležitosti. V onom směru rozhodlo ministerstvo železnic záporně. Na základě svého organizačního statutu ze dne 21. ledna 1896, čís. 16 ř. zák. § 6, bod 2 a další vyhlašeno ministerstvu železnic, by ve své vlastní pravomoci rozhodvalo o základních zařízeních služby železniční, vydávalo, měnilo instrukce, normalie a pod., zásadně upravovalo vztah správy železniční a její orgánů k ostatním odvětvím státní správy, vyřizovalo všechny záležitosti, jež týkají se zákonů železničních jako celku a konečně veškeré záležitosti personální, a dle §u 17 může vyřízení přenést i na jednotlivá ředitelství dle svého volného uvážení. Ministerstvo železnic rozhoduje samo ve své vlastní pravomoci o tom, zda a které odvětví jiné státní služby nebo jí na roveň postavené je rovnocenné s jejím. Takové jeho rozhodnutí ale přezkoumání soudnímu nepodléhá. Rozhodlo-li ministerstvo železnic u žalobce, že jeho zaměstnání u okresní nemocenské pokladny není co do výkonu rovnocenným se službou u dráhy, je toto rozhodnutí konečným a právně závazným i pro soud. § 15 cit. nař. ustanovení »o těžení« z dřívějšího zaměstnání nemá a proto obrat uvedený v zamítacím výnosu: »a tato z ní netěží« je bez významu. Soud může pouze přezkoumávati, zda dráha porušila v tom kterém případě zákon

čili nic. Z toho, co výše uvedeno, jde, že tu zákon nijak nebyl porušen. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Ve věci samé jde vlastně jenom o to, zda rozhodnutí o rovnocennosti služby odvolatele u nemocenské pokladny s jeho nynější službou spadá jediné do kompetence ministerstva železnic čili nic. V tom směru jest však rozhodným ustanovení Šu 6 a násl. organizačního statutu ministerstva železnic ze dne 25. ledna 1896, čís. 16 ř. zák., které vymezuje právě obor působnosti tohoto ministerstva a stanoví mezi jiným, že vyhraženo jest tomuto ministerstvu, by ve své vlastní pravomoci rozhodovalo veškeré personální záležitosti. Že žádost odvolatele o započtení let u okresní nemocenské pokladny do jeho nynější služební doby jest otázkou čistě personální, o tom zajisté nemůže býti pochybnosti. Když tomu tak, jest oprávněno jediné ministerstvo železnic tuto otázku ve vlastní působnosti řešiti, důsledkem čehož i rozhodnutí ministerstva železnic v tomto směru vydané víže též soud. Když tedy ministerstvo železnic rozhodlo, že zaměstnání u nemocenské pokladny není co do výkonu rovnocenným se službou u dráhy, nejsou splněny podmínky Šu 15 prov. nař. ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. pokud jde o započitatelnost služby odvolatelem dříve konané do služby jím nyní zastávané a tím odňat jest právní základ žalobního nároku.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

#### D ů v o d y:

Dovolání nelze upříti oprávněnosti již proto, že věc byla po stránce právní nesprávně posouzena (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Dlužno rozeznávati všeobecné výnosy ministerstva železnic na základě Šu 6 organizačního statutu ze dne 21. ledna 1896; čís. 16 ř. zák. a výnosy, jimiž ministerstvem železnic rozhodnut byl jednotlivý případ. Výnosy oné skupiny nepodléhají soudnímu přezkumu a jsou naopak závazny i pro soudy, pokud autoritativně vykládají prováděcí nařízení, o které tu jde (čís. 666 sb. z. a n. z roku 1920). Takovým výnosem je výnos ministerstva železnic ze dne 12. ledna 1922 čís. 66.900-I/3, jímž bylo rozhodnuto s konečnou platností, že účetní služba v peněžních ústavech není co do výkonu rovnocennou se službou železniční, jenž se však nehodí na tento případ, kde nejde o službu účetní v peněžním ústavu, nýbrž v okresní nemocenské pokladně, pročž žalovaný erár neprávem naň poukazuje. Ale výnos ministerstva železnic ze dne 5. dubna 1924, jímž byla zamítnuta žalobcová stížnost do propočítání služební doby, poněvadž jeho reklamované soukromé zaměstnání v okresní nemocenské pokladně není co do výkonu rovnocenné se službou u dráhy a správa státních drah z něho nikterak netěží, není všeobecným výnosem ve smyslu Šu 6 organizačního statutu, pokud se týče neobsahuje autoritativního výkladu otázky, zde v první řadě sporné, zda služba účetní v okresní nemocenské pokladně je službou ve smyslu vládního nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n., rovnocennou co do výkonu se službou železniční, nýbrž jest jen rozhodnutím, jímž byla vyřízena žalobcová stížnost. Takový výnos (správně rozhodnutí) ministerstva železnic, učiněný

v jednotlivém případě, není odnat soudnímu přezkumu. Naopak náleží soudům v takovémto případě rozhodovati o tom, zda důvody zamítnutí spočívají na pravdivém skutkovém podkladě a zda vůbec mohou odvodniti zamítnutí žalobního nároku. Při tomto přezkumu výnosu ze dne 5. dubna 1924 se především objevuje, že služba, jejíž započítání žalobce se domáhá, není službou soukromou, jak ministerstvo železnic ve výnosu tom předpokládá (§ 16 prováděcího nařízení), nýbrž službou veřejnou (§ 15 tohoto nařízení), jak správně vyložil již prvý soud. Stačí odkázati na dotyčné důvody rozsudku prvního soudu, jsoucí v souladu s plenárním usnesením bývalého Nejvyššího soudu vídeňského ze dne 12. dubna 1892, čís. 4215 úř. sb. víd. čís. 1533 a s judikaturou jemu následující (úř. sb. víd. čís. 3228), od které se odchýliti ani dovolací soud neměl příčiny. Nezáleží proto na tom, že stát, pokud se týče správa státních drah ze služby této snad netěží, a nelze proto s poukazem na tuto okolnost zamítnouti žalobcovu žádost za započítání služební doby ztrávené ve službě té. Pokud jde o druhý důvod, jenž vzhledem k ustanovení §§ 15 a 16 vládního nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. sám o sobě by byl dostatečným pro zamítnutí žalobcovy žádosti, že účetní služba, již konal žalobce v okresní nemocenské pokladně, není co do výkonu rovnocennou s jeho službou u dráhy, dlužno vycházeti z toho, že rovnocennou ve smyslu tohoto vládního nařízení jest služba, která se rovná veřejné službě státní (téhož oboru) jak co do rozsahu, tak co do obsahu, tedy jak kvalitativně, tak kvantitativně (Boh. čís. 2484 a 3198 adm.). Než ve směru tom neobsahuje napadený rozsudek skutkového zjištění, zejména není zjištěno, jak a po kterou denní dobu byl žalobce zaměstnán v okresní nemocenské pokladně, a jak tomu jest u čl. státních drah, najmě pak, jaké povahy jest účetní služba v okresní nemocenské pokladně a jaké u čl. státních drah, takže dovolacímu soudu nebylo možno, by porovnal tyto služby, a, maje na zřeteli výnos ministerstva železnic ze dne 24. září 1921, čís. 53.924, uveřejněný ve věstníku ministerstva železnic čís. 43 z roku 1921 pod čís. 93 (§§ 8, 9) a výklad k těmto ustanovením strana 146, 147, učinil závěr, pro rozhodnutí této právní rozepře potřebný, o rovnocennosti těchto služeb co do výkonu.

#### Čís. 5016.

##### Splátkové obchody.

**Ujednáno-li, že věc, prodaná na splátky, jest kupiteli až do úplného zaplacení tržové ceny pouze svěřena a může na něm, nedostojí-li plně své platební povinnosti, býti požadována zpět, nepozbývá prodatel tohoto svého práva tím, že napřed pokusil se vymoci na kupiteli zaplacení kupní ceny.**

(Rozh. ze dne 5. května 1925, Rv I 501 25.)

Žalující firma prodala žalovanému družstvu hudební nástroje na splátky a vyhradila si k nim vlastnické právo až do úplného zaplacení kupní ceny. Ježto žalované družstvo kupní ceny ve smluvené lhůtě ne-